

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

03.09.2019

м. Кропивницький

№ 61/11-рк/к

Великосеверинівська сільська рада
Кропивницького району
Кіровоградської області

вул. Миру, 1,
с. Велика Северинка,
Кропивницький р-н,
Кіровоградська обл., 27613

Про припинення дій,
що містять ознаки порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

Адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали дослідження та подання відділу досліджень і розслідувань від 03.09.2019 №61-03/35 П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1)** Кіровоградським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) розглянуто заяву фізичної особи-підприємця Хмеленко Миколи Миколайовича (ідентифікаційний номер 2210610416, місце проживання: вул. Генерала Жадова, 7, кв. 118, м. Кіровоград) від 15.05.2019 б/н (вх. Відділення від 15.05.2019 № 61-01/8-АМ) щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Великосеверинівської сільської об'єднаної територіальної громади при визначенні виконавця з надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті, що проходить у межах Великосеверинівської сільської об'єднаної територіальної громади, та приватного підприємства «Олікс» (ідентифікаційний код юридичної особи 24150709, вул. Холодноярська, 208, м.

Кропивницький) (далі – ПП «Олікс»), що здійснює перевезення пасажирів в межах Великоसेверинівської сільської об'єднаної територіальної громади.

2. ОБСТАВИНИ

Обставини встановлені за результатами розгляду заяви

- (2) Заявник – фізична особа-підприємець Хмеленко Микола Миколайович (ідентифікаційний номер 2210610416, місце проживання: вул. Генерала Жадова, 7, кв. 118, м. Кіровоград) (далі – ФОП Хмеленко М.М. або Заявник).
- (3) Як вбачається із відомостей щодо ФОП Хмеленко М.М., які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, видом його діяльності є пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення (код КВЕД 49.31).
- (4) Тобто, ФОП Хмеленко М.М. є суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (5) Великосеверинівська сільська рада Кропивницького району Кіровоградської області (ідентифікаційний код юридичної особи 04365164, вул. Миру, 1, с. Велика Северинка, Кропивницький район, Кіровоградська область) (далі – Великосеверинівська сільська рада), як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою із організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом економічної діяльності є – «Державне управління загального характеру» (код КВЕД 84.11).
- (6) За повідомленням Заявника, він являється перевізником на автобусному маршруті «Оситняжка – Кропивницький» 22 роки (з 1997 року). На даний час здійснює господарську діяльність на підставі ліцензії серії АД № 077278, виданої Головною державною інспекцією на автомобільному транспорті, вид господарської діяльності: надання послуг з перевезення пасажирів і небезпечних вантажів автомобільним транспортом; дозволений вид робіт: внутрішні перевезення пасажирів автобусами; дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії: 23.10.2012 № 261, строк дії ліцензії: 24.10.2012 - необмежений.
- (7) Заявник здійснює перевезення пасажирів на приміському автобусному маршруті «Кропивницький – Оситняжка» відповідно до договору № 17-96 від 03.02.2017, укладеного з Кіровоградською районною державною адміністрацією. Термін дії договору з 03.02.2017 до 03.02.2022.
- (8) У 2018 році Великосеверинівська сільська рада провела конкурс з перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «Оситняжка – Підгайці», що не виходить за межі Великосеверинівської сільської об'єднаної територіальної громади, переможцем якого визначено ПП «Олікс».
- (9) На думку Заявника, дії Великосеверинівської сільської ради при визначенні виконавця з надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті, що проходить у межах Великосеверинівської сільської об'єднаної територіальної громади, призвели до усунення його з автобусного маршруту «Оситняжка – Підгайці», що проходить у

межах Великосєверинівської сільської об'єднаної територіальної громади та надання пріоритету іншому перевізнику – ПП «Олікс».

- (10) На вимогу Відділення Великосєверинівська сільська рада листом від 01.07.2019 № 02-23/470 повідомила, що в газеті Кіровоградської районної ради та Кіровоградської районної державної адміністрації «Зоря» № 51-52 (8363) від 30.12.2017 Великосєверинівською сільською радою було оголошено конкурс з перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «Оситняжка – Підгайці», який повинен був відбутися 09.02.2018.
- (11) До участі у конкурсі на перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «Оситняжка – Підгайці» 09.02.2018 документи надав один претендент – ФОП Хмеленко М.М. При цьому, зважаючи на те, що з 8 членів конкурсного комітету, на засіданні були присутні всього 3, на підставі пункту 47 постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 визнано конкурс таким, що не відбувся.
- (12) 05.11.2018 на офіційному сайті Великосєверинівської сільської ради було опубліковане рішення про проведення 26.11.2018 конкурсу з перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «Оситняжка – Підгайці».
- (13) Відповідно до протоколу засідання комітету з проведення конкурсу на перевезення пасажирів на автобусному маршруті «Оситняжка – Підгайці» від 26.11.2018 заявку на участь у конкурсі подав 1 претендент – ПП «Олікс».
- (14) У зв'язку з тим, що територіальний сервісний центр 3541 регіонального сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в Кіровоградській області на час проведення конкурсу не встиг підготувати довідку про відповідність транспортних засобів визначеному класу комфортності автобусів, сфери їхнього використання та повноти відповідності згідно характеристик претендента-перевізника, що подав заявку на участь у конкурсі, термін конкурсу було перенесено на 07.12.2018.
- (15) Відповідно до протоколу засідання комітету з проведення конкурсу на перевезення пасажирів на автобусному маршруті «Оситняжка – Підгайці» від 07.12.2018 заявку на участь у конкурсі подав 1 претендент – ПП «Олікс», який було визнано переможцем конкурсу та запропоновано укласти договір на 1 рік.
- (16) При цьому, ПП «Олікс» відмовився від укладання договору. Так як більше кандидатур для участі у конкурсі не було, постійний договір не підписувався.
- (17) Проте, між Великосєверинівською сільською радою та ПП «Олікс» було укладено договір від 09.01.2019 № 1 «Про організацію здійснення перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування та призначення тимчасового автомобільного перевізника» (далі – Договір № 1), термін дії якого з 09.01.2019 до 31.12.2019. Мета договору – задоволення попиту пасажирів на перевезення у межах Великосєверинівської сільської об'єднаної територіальної громади. Предметом договору є пасажирські перевезення автобусом (автобусами) у межах Великосєверинівської сільської об'єднаної територіальної громади, що здійснює перевізник за замовленням замовника шляхом здійснення перевезення пасажирів та їх багажу.

- (18) Слід зазначити, що відповідно до умов конкурсу було розроблено паспорт маршрутоміського автобусного маршруту регулярних перевезень, який працює у звичайному режимі руху «Оситняжка – Підгайці» та схему руху автобусів по зазначеному маршруту, які передбачали перевезення пасажирів в межах Великоसेверинівської сільської об'єднаної територіальної громади.
- (19) Так, згідно із паспортом міського автобусного маршруту регулярних перевезень, який працює у звичайному режимі руху «Оситняжка – Підгайці», затвердженого Великосеверинівським сільським головою та погодженого начальником Управління патрульної поліції в Кіровоградській області 01.06.2018, кінцевими зупинками зазначеного автобусного маршруту є вул. Пушкінська (с. Оситняжка) та вул. Паркова (с. Підгайці).
- (20) При цьому, за повідомленням Заявника, ПП «Олікс» не дотримується паспорту вищевказаного маршруту та схеми руху, здійснюючи рейси до кінцевої зупинки міського транспорту м. Кропивницького, що призвело до суттєвого зменшення пасажиропотоку на іншому автобусному маршруті «Оситняжка – Кропивницький», рейси на якому здійснюються Заявником.
- (21) На вимогу Відділення товариство з обмеженою відповідальністю «К-Автотранс» (шосе Олександрійське, 1, м. Кропивницький) (далі – ТОВ «К-Автотранс») листом від 24.06.2019 № 61-02/874 надало інформацію щодо кількості реалізованих квитків касами Кропивницької АС-2 за період з 2018 року по червень 2019 року в розрізі місяців на маршруті Кропивницький – Оситняжка, рейси на якому здійснюються перевізником ФОП Хмеленко М.М.
- (22) Аналізом інформації, наданої ТОВ «К-Автотранс», встановлено, що пасажиропотік на автобусному маршруті «Кропивницький – Оситняжка», який обслуговується Заявником, у період січня – червня 2019 року у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року знизився з 3468 пасажирів до 1699.

Законодавча аргументація

- (23) Відповідно до статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» (далі – Закон) органи місцевого самоврядування формують мережу міських автобусних маршрутів загального користування і здійснюють у межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території, запроваджують автоматизовану систему обліку оплати проїзду та встановлюють порядок її функціонування, а також види, форми носіїв, порядок обігу та реєстрації проїзних документів; визначають особу, уповноважену здійснювати справляння плати за транспортні послуги в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду.
- (24) Згідно із статтею 7 Закону забезпечення організації пасажирських перевезень покладається, зокрема, на міських автобусних маршрутах загального користування - на виконавчий орган сільської, селищної, міської ради відповідного населеного пункту.
- (25) Відповідно до статей 43 і 44 Закону визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах і організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

- (26) Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» затверджено Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (далі – Порядок).
- (27) Порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті, що проходить у межах об'єднаної територіальної громади.
- (28) Відповідно до пункту 4 Порядку організатором перевезень на автобусному маршруті загального користування, зокрема, виконавчий орган місцевої ради об'єднаної територіальної громади сіл, селищ, міст - на маршруті, що проходить у межах території об'єднаної територіальної громади (міський чи приміський маршрут).
- (29) Згідно із пунктом 5 Порядку метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах, зокрема, є створення конкурентного середовища.
- (30) Відповідно до пункту 53 Порядку у разі письмової відмови перевізника-претендента, який став переможцем конкурсу з перевезення пасажирів на внутрішньообласних, внутрішньорайонних та міських автобусних маршрутах, від укладення з організатором перевезень договору такий договір укладається з перевізником-претендентом, який зайняв друге місце. У разі відсутності перевізника-претендента, який зайняв друге місце, рейс (маршрут) включається до об'єкта іншого конкурсу.
- (31) У разі коли перевізник-претендент, який став переможцем конкурсу, не звернувся за отриманням дозволу (укладенням договору) і не відмовився від перевезень, організатор перевезень протягом 20 робочих днів з дня опублікування свого рішення надсилає такому перевізникові попередження. Якщо протягом десяти робочих днів з дати отримання такого попередження перевізник не звернувся за отриманням дозволу (укладенням договору) і не розпочав виконання перевезень, організатор перевезень приймає рішення щодо проведення нового конкурсу за цим об'єктом або надає право виконання перевезень перевзникові-претенденту, який зайняв друге місце (за наявності).
- (32) Таким чином, Великосєверинівська сільська рада, у зв'язку з тим, що переможець конкурсу ПП «Олікс» відмовився від укладання договору повинна була оголосити новий конкурс з перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «Оситняжка – Підгайці», а не укладати з ПП «Олікс» Договір № 1.
- (33) Отже, Великосєверинівська сільська рада всупереч вимогам Порядку, не провела новий конкурс з перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «Оситняжка – Підгайці», та, як наслідок, не визначила на конкурсних засадах виконавця послуг з перевезення пасажирів на зазначеному маршруті при наявності конкуренції на вказаному ринку, зокрема, між Заявником та ПП «Олікс».
- (34) Слід зазначити, що до проведення Великосєверинівською сільською радою 07.12.2018 вищевказаного конкурсу, послуги з перевезення пасажирів надавались Заявником на маршруті «Оситняжка – Кропивницький», який співпадає з автобусним маршрутом «Оситняжка – Підгайці» на ділянці, яка проходить територією Великосєверинівської сільської об'єднаної територіальної громади.

Кваліфікація дій

- (35) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» будь-які дії чи бездіяльність органу місцевого самоврядування, які призвели до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визначаються антиконкурентними діями.
- (36) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

4. ВИСНОВКИ ВІДДІЛЕННЯ

- (37) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (38) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (39) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (40) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом, визначаючи у порядку, встановленому законодавством на конкурсних засадах, виконавців послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом.
- (41) Проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.
- (42) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (43) Отже, дії Великосеверинівської сільської ради, які полягають в укладанні тимчасового договору з ПП «Олікс» замість проведення нового конкурсу з перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «Оситняжка – Підгайці», містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачено частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до усунення конкуренції на ринку надання послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом.
- (44) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, – щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Ураховуючи наведене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Великосеверинівській сільській раді Кропивницького району Кіровоградської області (ідентифікаційний код юридичної особи 04365164, вул. Миру, 1, с. Велика Северинка, Кропивницький район, Кіровоградська область) такі обов'язкові до розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Великосеверинівській сільській раді Кропивницького району Кіровоградської області (ідентифікаційний код юридичної особи 04365164, вул. Миру, 1, с. Велика Северинка, Кропивницький район, Кіровоградська область) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до усунення конкуренції на ринку надання послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом, шляхом забезпечення проведення процедури з визначення виконавця з надання послуг з перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування «Оситняжка – Підгайці» на конкурсних засадах.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк** з дня їх отримання з наданням підтверджуючих документів про їх виконання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Відділення

Л.Гречана